

Pajamos natūra nuo 2010 m. sausio 1 d.

Gintaras Balčius / Rimantas Stanevičius
2010 m. vasario 17 d.

- Įsigalioja nauja pajamų natūra pripažinimo tvarka, pvz., pajamomis natūra bus laikoma:
 - nauda, gauta tarnybinį automobilį naudojant asmeniniais tikslais;
 - beprocentė ar lengvatinėmis palūkanomis suteikta paskola.

- Vertybinių popierių pasirinkimo sandoriai (angl. *stock options*)

Automobilių naudojimas asmeniniais tikslais (1)

- Naudojimas kitam asmeniui priklausančiu automobiliu savaime netampa GPM objektu (draugystė, giminytė, kaimynystė ir pan.).
- Naudos atsiradimas turi būti sąlygojamas davėjo ir gavėjo tam tikrais ekonominiais interesais, santykiais, susijusiais su darbine ir panašia veikla.
- Nėra vertinamas, kaip automobilio naudojimas asmeniniais tikslais:
 - automobilio laikymas prie namų, atliekant tokias darbo funkcijas, kurios gali pareikalauti išvykimo į darbą bet kuriuo paros metu;
 - važinėjimas automobiliu tik į darbą ir iš darbo.

Automobilių naudojimas asmeniniais tikslais (2)

- Naudos įvertinimo būdai:
 - Automobilio nuomos tikroji rinkos kaina;
 - Automobilio tikrosios rinkos kainos procentinė dalis – 0,75% (vidutinė rinkos kaina www.vmi.lt).

Automobilių naudojimas asmeniniais tikslais (3)

- Taikant abu vertinimo būdus, naudos apskaičiavimo dydžiai apima automobilio eksploatavimo išlaidas, plovimą, remontą, draudimą ir pan.
- Įmonės apmokėti degalai, sunaudoti asmeniniais tikslais, turi būti vertinami atskirai.
- Kai darbuotojas asmeninį automobilį nuomoja ar pagal panaudos sutartį perduoda įmonei naudoti darbo reikalams, pajamomis natūra laikoma įmonės apmokėtų automobilio eksploatavimo, remonto, draudimo išlaidų dalis, proporcingai tenkanti naudojant automobilį ne darbo reikalais.

Automobilių naudojimas asmeniniais tikslais (4)

- Darbuotojo nauda, gauta dėl naudojimosi tarnybiniu automobiliu asmeninėms reikmėms, laikytina darbo užmokesčio dalimi, todėl:
 - turi būti atsižvelgiama, skaičiuojant neapmokestinamąjį pajamų dydį (NPD);
 - turi būti atsižvelgiama, skaičiuojant vidutinį atlyginimą.

Automobilių naudojimas asmeniniais tikslais (5)

- Galimi pasikeitimai:
 - laikoma, kad pajamų natūra vertė apima visą gyventojų gaunamą naudą, susijusią su automobilio naudojimu asmeniniais tikslais, įskaitant gyventojų asmeniniais tikslais sunaudotus degalus;
 - jeigu įmonė degalų neapmoka, tai pajamų natūra vertė įvertinama vietoje 0,75% normos taikant 0,70%;
 - nereikės pildyti kelionės lapų;
 - įsigaliojimas gali būti atidėtas dar metams.

Beprocentė arba lengvatinėmis palūkanomis suteikta paskola

- Pajamomis natūra laikoma:
 - Rinkos palūkanų suma - beprocentės paskolos atveju;
 - Skirtumas tarp rinkos palūkanų ir lengvatinių palūkanų – lengvatinėmis palūkanomis suteiktos paskolos atveju.

Vertybinių popierių pasirinkimo sandoriai (angl. *stock options*)

- Kai įmonės, siekdamos paskatinti darbuotojus, suteikia jiems teisę po nustatyto termino įsigyti akcijų už tam tikrą nustatytą kainą ar gauti nemokamai, tai darbuotojo gauta nauda (t.y. skirtumas tarp akcijų įsigijimo kainos ir šių akcijų tikrosios rinkos kainos) bus laikoma darbuotojo apmokestinamosiomis pajamomis;
- Jeigu akcijos įsigyjamos iš darbdavio – A klasės pajamos;
- Jeigu akcijos įsigyjamos ne iš darbdavio – B klasės pajamos. Taikoma ir tuo atveju, kai sąnaudas kompensuoja darbdavys.

- Darbo sutarties priedas
- Vadovo įsakymas
- Kiti būdai (kolektyvinės sutartys, nusistovėjusi praktika ir pan.)

- Aplinkybė, kad darbuotojas turi teisę/galimybę naudotis automobiliu asmeniniais tikslais
- Automobilio identifikaciniai duomenys
- Apmokestinimo būdas
- Taikytinos sumos / jų nustatymo metodas

- Išlygos iš apmokestinimo (pvz., atostogos, nedarbingumo laikotarpis ir pan.)
- Priedo galiojimas laike
- Atsisakymo naudoti automobilį asmeniniais tikslais galimybė
- Uždraudimo naudoti automobilį asmeniniais tikslais galimybė

- Turinys
- Automobilio susiejimas su konkrečiu darbuotoju (priėmimo-perdavimo aktas ir pan.)
- Darbuotojų supažindinimas

- Kolektyvinės sutartys (nelankstu)
- Nusistovėjusi praktika (nepatikima)
- Kita

Papildymas po seminaro

Buvo pakeistas naudos įvertinimas gyventojams, asmeniniais tikslais naudojantiems įmonės automobilius (pakeista 2010 m. vasario 19 d. Finansų ministro įsakymu Nr. 1K-039 „Dėl pajamų, gautų natūra, įvertinimo tvarkos aprašo pakeitimo“ (skelbtas vasario 23 d. Valstybės žiniuose Nr.: 22, publ. Nr.: 1051)):

- Pakeitime nustatyta, kad tuo atveju, kai įmonė **apmoka** gyventojui suteikto automobilio asmeniniam naudojimui sunaudotų degalų išlaidas, tai gyventojų natūra gauta nauda įvertinama taikant **0,75 proc.** normą nuo automobilio tikrosios rinkos kainos;
- Tuo atveju, kai įmonė **neapmoka** gyventojui suteikto automobilio asmeniniam naudojimui sunaudotų degalų išlaidų, pajamų natūra vertė įvertinama taikant **0,70 proc.** normą nuo automobilio tikrosios rinkos kainos.

LAT 3K-3-1200/2001

- net ir tuo atveju, kai tarp administracijos vadovo ir bendrovės yra sudaryta darbo sutartis, **šie santykiai iš esmės atitinka ne darbo teisinius santykius, o civilinius teisinius santykius;**
- taikytinos pavidimo sutartį reguliuojančios teisės normos

LAT 3K-3-210/2009

- Įspėjimas apie darbo sutarties nutraukimą gali būti taikomas ir vadovui, jei tai numatyta šalių sudarytoje darbo sutartyje

LVAT N⁵⁷⁵-82/2010

- Galima nuomininko (jo vadovo) atsakomybė už išsinuomotus darbuotojus (jos nešalina sudaryta nuomos sutartis)
- Rizikos valdymas nuomos sutarties pagalba (šalių atsakomybės ribų detalizavimas)

LIDEIKA, PETRAUSKAS, VALIŪNAS IR PARTNERIAI LAWIN

Jogailos g. 9/1
LT-01116 Vilnius,
Tel. 5 2681888
Faks. 5 2125591
vilnius@lawin.lt
www.lawin.lt